

BESLUIT

Besluit van de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 37, eerste lid, van de Mededingingswet.

Zaaknummer 2182/ Pon - Kreek

I. MELDING

1. Op 3 november 2000 heeft de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit een melding ontvangen van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 34 van de Mededingingswet. Hierin is medegedeeld dat Pon Holdings B.V. voornemens is zeggenschap te verkrijgen, in de zin van artikel 27, onder b, van de Mededingingswet, over Kreek Holding B.V. Van de melding is mededeling gedaan in Staatscourant 216 van 7 november 2000. Naar aanleiding van de mededeling in de Staatscourant zijn geen zienswijzen van derden naar voren gebracht.

II. PARTIJEN

2. Pon Holdings B.V. (hierna: Pon) is een besloten vennootschap naar Nederlands recht. De ondernemingen die deel uitmaken van de Pon-groep zijn actief op het gebied van import van autos (van de merken Volkswagen, Audi, Porsche, Seat en Skoda), vrachtwagens, heftrucks, banden en onderdelen, alsmede financie dienstverlening, telecommunicatie en import van industriële producten en diensten. Voorts ontplooit zij activiteiten op het gebied van de detailhandel in nieuwe en gebruikte autos, onderdelen en accessoires, dienstverlening op het gebied van onderhoud, (schade)reparatie en leasing van autos, alsmede assurantiebemiddeling.

3. Kreek Holding B.V. (hierna: Kreek) is een besloten vennootschap naar Nederlands recht. Kreek is actief op het gebied van de detailhandel in nieuwe en gebruikte autos (van de merken Audi en Volkswagen), lichte bedrijfswagens en daarbij behorende onderdelen en accessoires, het verlenen van service op het gebied van onderhoud en reparatie van (lichte bedrijfs-) autos, autoleasing, verhuur van autos, schadeherstel, alsmede assurantie- en financieringsbemiddeling.

III. DE GEMELDE OPERATIE

4. De gemelde operatie behelst de verwerving van alle aandelen in Kreek door Pon. Partijen hebben op 22 september 2000 een Intentieovereenkomst getekend, waaruit dit voornemen blijkt.

IV. TOEPASSELIJKHEID VAN HET CONCENTRATIE TOEZICHT

5. De gemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 27, onder b, van de Mededingingswet. De hierboven, onder punt 4 omschreven transactie leidt er toe dat Pon uitsluitende zeggenschap verkrijgt over Kreek.

6. Betrokken ondernemingen, in de zin van het Besluit vaststelling formulieren Mededingingswet (Staatscourant 1 van 2 januari 1998), zijn Pon en Kreek.

7. Uit de bij de melding ter beschikking gestelde omzetgegevens blijkt dat de gemelde concentratie binnen de werkingssfeer van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht valt.

V. BEOORDELING

A. Relevante markten

Relevante productmarkten

8. In eerdere besluiten^[1] met betrekking tot concentraties in de automobielsector zijn de volgende (mogelijke) markten onderscheiden:

(i) de markt voor import van nieuwe personenautos, onderdelen en accessoires,

(ii) de markt voor import van nieuwe lichte bedrijfsautos, onderdelen en accessoires,

(iii) de markt voor detailhandel in nieuwe en gebruikte personenautos, onderdelen, accessoires, onderhoud en reparaties;

(iv) de markt voor detailhandel in nieuwe en gebruikte lichte bedrijfsautos, onderdelen en accessoires, onderhoud en reparaties;

(v) autoleasing, eventueel nader te onderscheiden naar financiële en operationele lease, dan wel naar personen-, bestel- en vrachtautos.

Behalve op bovenstaande gebieden zijn partijen beide actief op het gebied van assurantie- en financieringsbemiddeling ten behoeve van motorrijtuigen.

Import van nieuwe personenautos/ lichte bedrijfswagens

9. Door de concentratie worden de markten voor import van nieuwe personenautos en nieuwe lichte bedrijfsautos, onderdelen en accessoires verticaal beïnvloed. Kreek is actief in de detailhandel als dealer van nieuwe personenautos van het merk Volkswagen en Audi; Pon is tevens importeur van deze merken.

Detailhandel in nieuwe en gebruikte personenautos/ lichte bedrijfswagens

10. Partijen zijn beide actief in de detailhandel voor nieuwe en gebruikte personenautos en lichte bedrijfsautos. Nu Pon ook importeur van de door Kreek verhandelde merken is, worden deze markten derhalve zowel horizontaal als verticaal beïnvloed.

11. Autos worden in zeer veel verschillende uitvoeringen, afmetingen, prijsklassen et cetera geproduceerd. Het is mogelijk dat verschillende

markten voor autos onderscheiden dienen te worden voor bijvoorbeeld verschillende gebruikersgroepen, gebruiksdoeleinden of prijsklassen. Er is echter geen reden om aan te nemen dat de uiteindelijke beoordeling van de gevolgen van de concentratie door een dergelijk onderscheid zal worden beïnvloed, aangezien aangenomen kan worden dat voor elke auto in het modellenprogramma van Volkswagen en Audi geldt dat er voldoende concurrerende autos van andere merken op de markt zijn. Derhalve kan voor de beoordeling van onderhavige transactie in het midden blijven of een dergelijk onderscheid gemaakt dient te worden.

12. Tevens kan in het midden gelaten worden of er al dan niet een onderscheid gemaakt dient te worden naar nieuwe en gebruikte personen- en bedrijfsautos, aangezien dit niet beslissend is voor de beoordeling van de gevolgen van onderhavige concentratie (zie punt 26).

13. Voorts kan worden aangenomen dat de marktpositie van partijen op het gebied van de after sales-service (onderdelen, accessoires, onderhoud en reparaties), een afgeleide is van de positie die partijen op het gebied van de verkoop van autos en lichte bedrijfswagens innemen. Derhalve hoeft hier niet afzonderlijk op te worden ingegaan.

Autoleasing

14. Beide partijen zijn actief op het gebied van autoleasing. Pon exploiteert hiertoe eigen leasemaatschappijen (Dutch Lease B.V., Autolease Zeeland B.V., Phocal Group B.V., Autolease Partners B.V., Century Autolease B.V. en Leasecontracts Nederland Maarsen B.V.). De eigen dealerbedrijven van Pon ontwikkelen bovendien ook lease-activiteiten. Kreek biedt lease/verhuurdiensten aan via haar dealers.

15. Op het gebied van autoleasing zou wellicht een onderscheid gemaakt kunnen worden naar financiële en operationele lease en naar de verschillende categorieën autos. Of dergelijke onderscheiden gemaakt zouden moeten worden, kan in de onderhavige zaak evenwel in het midden blijven aangezien de uiteindelijke beoordeling hierdoor niet wordt beïnvloed (zie punt 31).

Assurantiebemiddeling

16. Beide partijen zijn actief op het gebied van assurantiebemiddeling voor motorrijtuigen. Voor de beoordeling van de onderhavige concentratie kan de precieze afbakening van de markt waarop partijen in deze actief zijn in het midden blijven aangezien de uiteindelijke beoordeling hierdoor niet wordt beïnvloed (zie punt 32).

Financieringsbemiddeling

17. Zowel Pon als Kreek bieden bemiddelingsdiensten aan op het gebied van autofinancieringen. Voor de beoordeling van de onderhavige concentratie kan de precieze afbakening van deze markt in het midden blijven aangezien de uiteindelijke beoordeling hierdoor niet wordt beïnvloed (zie punt 33).

Relevante geografische markten

18. In navolging van eerdere besluiten^[2] wordt voor de beoordeling van de gevolgen van de onderhavige concentratie op het gebied van de import van

personenautos/lichte bedrijfsautos, onderdelen en accessoires, uitgegaan van nationale markten.

19. Met betrekking tot de activiteiten van de detailhandel in autos en lichte bedrijfswagens hebben partijen aangegeven dat de activiteiten van autodealerbedrijven in de regel beperkt zijn tot het rayon waarvoor men is aangesteld. Dit niettegenstaande het feit dat een dealer wel de mogelijkheid heeft om autos buiten het hem toegekende gebied te verkopen. Er wordt derhalve in beginsel binnen het rayon geconcurrereerd met dealers van andere automobielenmerken die een vergelijkbaar producten- en dienstenpakket aanbieden. Voor wat betreft schadeherstelactiviteiten concurreren autodealers volgens partijen op lokaal niveau met universele schadeherstelbedrijven.

20. Hoewel het grootste deel van de concurrentie van een automobieldealer derhalve binnen het hem toegekende rayon zal plaatsvinden, zal om een bepaald deel van de klanten ook worden geconcurrereerd met dealers van buiten dat rayon en derhalve ook met dealers uit hetzelfde dealernetwerk van eenzelfde autoproducent. Het is aannemelijk dat deze intra-brand concurrentie met name zal plaatsvinden tussen dealers van een merk in aangrenzende rayons, die concurreren om de consumenten die bereid zijn zowel in het ene als in het andere rayon hun inkopen te doen. (Dit zijn zogenaamde marginale consumenten.)

21. Voor de beoordeling van de onderhavige concentratie kan in het midden blijven wat de precieze afbakening van de geografische markt voor de detailhandel in autos en lichte bedrijfswagens zou moeten zijn, aangezien de uiteindelijke beoordeling hierdoor niet wordt beïnvloed (zie de punten 23 tot en met 27).

22. Ten aanzien van de activiteiten die partijen op het gebied van autoleasing, assurantiebemiddeling en financieringsbemiddeling uitoefenen geven partijen aan dat zij concurreren met landelijk opererende aanbieders. Voor de beoordeling van onderhavige zaak kan de precieze afbakening van deze markten in het midden blijven, aangezien de uiteindelijke beoordeling hierdoor niet wordt beïnvloed (zie de punten 31 tot en met 33).

Gevolgen van de concentratie

Import van en detailhandel in personenautos en lichte bedrijfsautos

23. Op detailhandelniveau is Pon via haar eigen dealerbedrijven actief in Amersfoort, Amsterdam, Den Bosch, Venlo, Geleen, Maasbracht, Kessel, Enschede, Terneuzen, Hulst, Delfzijl, Mensingheweer, Haaksbergen, Losser, Zaltbommel, Boxtel, Helden, Venray, Rotterdam, Hengelo, Groningen, Roden, Hoofddorp, Haarlemmermeer, Nieuw Vennep, Heemstede, Badhoevedorp en Haren. Kreek is actief in Voorschoten, Katwijk, Alphen a/d Rijn, Leiden en Leiderdorp.

24. Partijen hebben cijfers overgelegd die betrekking hebben op de verkoop van nieuwe personenautos en lichte bedrijfswagens in 1999 in de rayons waar Pon en Kreek actief zijn. Volgens partijen vindt er geen optelling van marktaandeel plaats. Partijen zijn van mening dat Pon en Kreek niet met elkaar concurreren, aangezien zij in verschillende regio's actief zijn.

25. Indien wordt uitgegaan van de cijfers betreffende de landelijke

autoverkoppen in 1999, dan verkochten de dealerbedrijven van Pon en Kreek gezamenlijk minder dan 5% van de nieuwe personenautos en lichte bedrijfswagens in Nederland.[3]

26. Het aantal gebruikte autos dat wordt verkocht in Nederland is groter dan het aantal nieuwe. In de eerste helft van 2000 werden er 979.075 gebruikte personenautos verkocht, waarvan 616.076 via de vakhandel. Er werden in dezelfde periode in Nederland 370.776 nieuwe autos verkocht.[4] Het aantal gebruikte autos dat wordt verkocht door dealers van Pon is ongeveer gelijk aan het aantal nieuwe dat zij verkoopt, het aantal gebruikte autos dat wordt verkocht door Kreek is zelfs substantieel lager. Hun gezamenlijk aandeel in de in Nederland verkochte gebruikte autos is derhalve kleiner dan hun aandeel in verkochte nieuwe personenautos. Worden de verkopen van gebruikte en nieuwe autos samengenomen, dan is hun gezamenlijke aandeel in Nederland derhalve ook kleiner dan hun aandeel in verkochte nieuwe personenautos.

27. Als gevolg van de overname van Kreek door Pon neemt het aandeel Volkswagens en Audis dat door Pon zowel wordt gempoteerd als aan de eindgebruiker wordt verkocht toe. Op basis van de cijfers over 1999 werd minder dan 15% van de gempoteerde Volkswagens en Audis verkocht door Pon dealers. Door de overname van Kreek neemt dit percentage over 1999 toe met slechts enkel procenten.

28. Als gevolg van de onderhavige concentratie krijgen concurrerende autodealers een sterkere concurrent tegenover zich. De concurrentie op het gebied van de detailhandel in personenautos (in het algemeen) neemt in bepaalde mate af. Kreek heeft haar dealerschappen in Voorschoten, Katwijk, Alphen a/d Rijn, Leiden en Leiderdorp . De dealerschappen van Pon die zich in de nabijheid van deze regio bevinden, zijn gevestigd in Hoofddorp, Haarlemmermeer, Nieuw Vennep, Heemstede en Badhoevedorp. De Volkswagen/Audi-dealers in aangrenzende rayons krijgen als intrabrand-concurrent een sterkere concurrent tegenover zich in de concurrentieslag om de marginale autoconsumenten.

29. Voor de concurrerende Volkswagen/Audi-dealers is van belang dat Pon behalve concurrent op dealerniveau eveneens hun belangrijkste leverancier is. Dealerbedrijven zijn afhankelijk van hun importeur. Als gevolg hiervan kan in het geval van Pon, die zowel importeur is als dealer, de concurrentiepositie van concurrerende Volkswagen/Audi-dealers ten opzichte van Pon-dealers relatief minder sterk zijn dan ten opzichte van niet-Pon-dealers.

30. Hoewel Volkswagens en Audis niet met elk ander automerk of type auto zullen concurreren, kan niet worden gesteld dat Volkswagen/Audi-dealers alleen of met name concurreren met andere Volkswagen/Audi-dealers (zie ook punt 11). In het onderhavige geval zijn er geen aanwijzingen dat als gevolg van de concentratie op het gebied van detailhandel in nieuwe autos een economische machtspositie van Pon kan ontstaan of worden versterkt.

Autoleasing

31. De totale markt voor autoleasing bedroeg eind 1999 circa 565.000 eenheden.[5] Het op basis van deze cijfers door Kreek in 1999 behaalde marktaandeel bedroeg minder dan 1%. Het marktaandeel van Pon in 1999 op de totale markt voor autoleasing was kleiner dan 5%. De lease-activiteiten van Pon betreffen zowel financile als operationele lease en hebben betrekking op verschillende categorien autos. Het is niet aannemelijk dat indien aparte

markten voor financile en operationele lease, dan wel voor de verschillende categorieën autos zouden worden onderscheiden, het marktaandeel van Pon in belangrijke mate groter zal zijn op n van deze markten. Kreek is slechts in beperkte mate actief op het gebied van leasing: de lease-activiteiten van Pon zullen als gevolg van de concentratie nauwelijks uitbreiden.

Assurantiebemiddeling

32. Partijen beschikken op het gebied van assurantiebemiddeling niet over marktgegevens. Met partijen kan evenwel worden aangenomen dat hun marktaandeel op dit gebied verwaarloosbaar klein is. Kreek heeft in 1999 [minder dan 250]* polissen afgesloten, waardoor het aannemelijk is dat zij met dit aantal slechts een verwaarloosbaar klein gedeelte van alle verzekeringscontracten in Nederland heeft afgesloten. Daarbij is Kreek voornamelijk actief in de regio waar haar dealers gevestigd zijn, evenals Pon dat is in de regio's waar haar dealerbedrijven zijn gevestigd. Partijen concurreren met deze activiteit met vele andere verzekerings- maatschappijen en tussenpersonen.

Financieringsbemiddeling

33. Ook op het gebied van assurantiebemiddeling beschikken partijen niet over marktgegevens. Kreek heeft in 1999 [minder dan 150]* financieringen tot stand gebracht, waardoor het aannemelijk is dat zij met dit aantal een verwaarloosbaar klein gedeelte van alle financieringscontracten tot stand heeft gebracht. Ook hier geldt dat Kreek voor deze activiteit voornamelijk actief is in de regio waar haar dealers gevestigd zijn, net zoals Pon weer voornamelijk actief is in de regio's waar haar dealers zijn gevestigd. Daarbij concurreren beide partijen met (landelijk opererende) financieringsinstellingen en grotere landelijk opererende financieringsbemiddelaars.

Conclusie

34. In het licht van wat in het voorgaande is opgemerkt, is er geen reden om aan te nemen dat als gevolg van de onderhavige concentratie een economische machtspositie kan ontstaan of worden versterkt die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

VI. NEVENRESTRICTIES

35. Partijen hebben verzocht om een verklaring dat het in de Intentie-overeenkomst overeengekomen non-concurrentiebeding kan worden beschouwd als een nevenrestrictie. Het beding houdt in dat het de verkoper voor een periode van drie jaar na de overname verboden zal zijn om in het geografisch gebied waarin Kreek Holding en Kreek dochters thans actief zijn, een met laatstgenoemden concurrerende activiteit te verrichten of daar op een of andere wijze bij betrokken te zijn.

36. De koper dient tot op zekere hoogte beschermd te worden tegen concurrerend handelen van de verkoper. Met partijen kan worden aangenomen dat het genoemde beding als rechtstreeks verbonden aan en noodzakelijk voor de verwezenlijking van de onderhavige concentratie en derhalve als

nevenrestrictie kan worden beschouwd.

VII. CONCLUSIE

37. Na onderzoek van deze melding is de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit tot de conclusie gekomen dat de gemelde operatie binnen de werkingssfeer valt van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht. Hij heeft geen reden om aan te nemen dat als gevolg van die concentratie een economische machtspositie kan ontstaan of worden versterkt die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

38. Gelet op het bovenstaande deelt de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit mede dat voor het tot stand brengen van de concentratie waarop de melding betrekking heeft geen vergunning is vereist.

39. Gelet op de overwegingen in de punten 35 en 36 is de directeur-generaal van oordeel dat, voor zover de in punt 35 omschreven clausule een overeenkomst vormt als bedoeld in artikel 6 van de Mededingingswet, dat artikel ingevolge artikel 10 van de Mededingingswet, niet geldt voor deze overeenkomst, voor zover omschreven in punt 36.

Datum: 30 november 2000

De directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit,

voor deze:

Mr. J.CM. Montijn-Swinkels

Plv. hoofd Concentratiecontrole

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd beroepschrift indienen bij de arrondissementsrechtbank te Rotterdam, sector bestuursrecht, Postbus 50951, 3007 BM Rotterdam.

[1] Zie (meest recentelijk) zaak 2045/Pon Holdings ROBA Almelo, besluit van 24 augustus 2000.

[2] Zie noot 1, en verder het besluit van 17 mei 2000 in zaak 1890/Citadel ARM Stokvis.

[3] Zie het persbericht van Autorai van 6 januari 2000 (zie www.autorai.nl (november 2000)). Er werden in Nederland in 1999 611.776 nieuwe

personenautos verkocht en ongeveer 100.000 nieuwe lichte (tot 3,5 ton) bedrijfsautos.

[4] Zie het persbericht van Bovag van 10 augustus 2000 (zie www.bovag.nl (november 2000))

[5] Zie het persbericht van Bovag van 23 maart 2000 (zie www.bovag.nl (november 2000)).

* Aangepast gelet op het vertrouwelijke karakter.

* Aangepast gelet op het vertrouwelijke karakter.

Aan de inhoud van deze pagina's kunt u geen rechten ontleen.